

SUNDHEDSPLEJENS SAMARBEJDE MED DAGINSTITUTIONEN

Lars Ladefoged

Videnskabelig assistent, cand.pæd.pæd.

Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU)

Aarhus Universitet

laje@edu.au.dk

”Områdets sundhedsplejerske kom en dag kørende forbi og fortalte om deres arbejde, som jeg var helt blank på. Vi aftalte at lave et godt og tæt samarbejde, hvilket var rigtig svært til at begynde med. Heldigvis var hun meget insisterende på at komme ind i institutionerne og være med i det arbejde der foregår dér. Det var ikke uvilje, man glemte bare, at man havde en mulighed for andre samarbejdsparter”

PROJEKTETS FORMÅL

- Projektet udforsker det øgede samarbejde der er mellem daginstitution og sundhedsplejen i Tingbjergområdet.
- 2. del af det samlede projekt om sundhedsplejens betydning og indsatser, og trækker således på samme teoretiske og metodiske grundlag, som allerede er præsenteret.
- Udforsker de små børns overgang fra hjem til daginstitution.
- Sætter fokus på effekten af det øgede samarbejde.

HUL I FORSKNINGEN

- Danske og internationale studier har ikke haft fokus direkte rettet mod samarbejdet mellem daginstitutionen og sundhedsplejen.
- De internationale studier kæder implicit daginstitutionen sammen med sundhedspleje, særligt i form af særligt tilrettelagte indsatser, f.eks. overfor fedme, børnemishandling og andre sociale og psykiske vanskeligheder.
- Der er med andre ord ikke forsket i betydningen af det tætte samarbejde mellem daginstitutioner og sundhedsplejen, sådan som det er iværksat i Tingbjergområdet.

DAGINSTITUTIONERNE I TINGBJERG

Er *type c* daginstitutioner (Petersen, 2009) fordi:

- De er beliggende i et særligt udsat boligområde, med høj population af ikke etnisk danske familier.
- En stor del af personalet vurderer at børnene kan karakteriseres som udsatte.
- Består af op til 100 % børn, med anden etnisk herkomst end dansk.

GØR DET DEM SÆRLIGT UDSATTE?

Både og... Ja, mener pædagogerne og sundhedsplejerskerne, og peger særligt på udsathed i forhold til:

- Sprog.
- Netværksfattigdom og isolation i nærområdet (Franco et al., 2010).
- Ringere jobmuligheder, arbejdsløshed og fattigdom.
- Kulturelle forskelle og tilpasningsvanskeligheder.
- Opdragelsesproblemer.

”Vi skal passe på ikke at tage viden hos forældrene for givet. Vi tror måske de har forstået en besked, men det har de måske ikke. Det kræver at vi sidder ved et bord og taler med dem, ikke bare i døren”.

GØR DET DEM SÆRLIGT UDSATTE?

Både og... Ja, mener pædagogerne og sundhedsplejerskerne, og peger særligt på udsathed i forhold til:

- Sprog.
- Netværksfattigdom og isolation i nærområdet (Franco et al., 2010).
- Ringere jobmuligheder, arbejdsløshed og fattigdom.
- Kulturelle forskelle og tilpasningsvanskeligheder.
- Opdragelsesproblemer.
- Men... der findes også ressourcestærke familier, med etnisk minoritetsbaggrund!

GØR DET DEM SÆRLIGT UDSATTE?

Nej, mener pædagogmedhjælperne, og særligt dem med anden oprindelse end dansk

- Det handler om kulturelle forskelle.
- Det handler om omvendte opdragelsespyramider.
- Det kræver ingen særlig indsats eller særlige kvalifikationer
- Området er ikke mere udsat end andre områder.
- Og så alligevel...

HVAD ER OPGAVEN?

For daginstitutionerne betyder det bl.a.:

- En løbende opkvalificering af personalegruppen.
- En opgradering fra personlige erfaringer til fagligt funderet arbejde.
- Arbejdet ofte er præget af socialpædagogisk arbejde (Jensen, 2006; Petersen, 2009, 2010).
- Omstillingsparathed blandt personalet.
- Behov for et stærkt tværfagligt samarbejde.

SAMARBEJDET MED SUNDHEDSPLEJEN

”Det udvidede samarbejde, vi har med sundhedsplejerskerne, er simpelthen nødvendigt. Fordi det er jo ikke kun børnene, vi arbejder med. Det er et socialpædagogisk arbejde med hele familien, og der er det er bare rigtig vigtigt med de oplysninger og det samarbejde, vi kan have med sundhedsplejersken, fordi hun kommer i hjemmet”.

For sundhedsplejen betyder det øgede samarbejde bl.a.:

- Deltagelse i tremåneders samtaler.
- Hjælpe familierne i overgangen fra hjem til daginstitution.
- Hjælpe forældrene til at forstå daginstitutionen.

BETYDNINGEN AF SAMARBEJDET

- Daginstitutionen kontakter sundhedsplejen, hvis ikke familien har gjort det.
- Giver flere henvendelser fra daginstitutionen ved bekymring.
- Har gjort sundhedsplejen og mulighederne derigennem mere synlige i området.
- Har styrket tværfagligheden.

”Samarbejdet er blevet bedre, nok også fordi personalet er opgraderet derude. Tidligere ringede de ikke så ofte. Tidligere var der stort set ikke noget samarbejde. Der har været uvidenhed om, hvad vi kunne bruges til. Nu står alle vores navne i børnenes stamkort, det gjorde de ikke tidligere. Vi er blevet nemmere tilgængelige”.

YDERLIGERE STYRKELSE AF INDSATSEN

- Mere information fra sundhedsplejen ville potentielt lette pædagogernes arbejde.
- Og ville potentielt lette barnets opstart i daginstitutionen.
- Praksisorienteret efter- og videreuddannelse til daginstitutionspersonalet.

OPSUMMERING

- Daginstitutionerne er under opgradering, fra Laissez Faire pædagogik, til fagligt funderet pædagogisk arbejde.
- Samarbejdet mellem daginstitution og sundhedspleje beskrives af begge parter som være fremskredent, om end det kan styrkes yderligere for fremtiden.
- Sundhedsplejen har en særlig vigtig rolle som formidler af betydningen af at de små børn indskrives i daginstitutionen.

TAK FOR I DAG!

Lars Ladefoged
Videnskabelig assistent, cand.pæd.pæd.
Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU)
Aarhus Universitet
laje@edu.au.dk